

Др. Г. Григоров — началник на отдел „Промишлено-транспортен“ при ЦСУ, изказа мнение, че по-добър резултат ще има от едно национално съвещание, ако на него се разгледа работата и състоянието на дадена отраслов статистика и ако в него участвуват представители на министерствата, ведомствата и Държавната планова комисия.

Им слабости в отчетността на предприятията и стопанствата и те не се виждат напълно поради това, че не се познава конкретно тяхната икономика. Предстои да бъде издаден албум за първичната отчетност. Всеки статистически работник трябва да изучи всички първични документи.

Препоръча да се прегледат упътванията, да се преценят наново и да се усъвършенствуват, за да могат местните статистически органи да разполагат с доброкачествени инструкции, форми и др. Целесъобразно е да се направят някои показни ревизии с хора от ЦСУ и да се поместват статии в печата за подобряване на статистическата отчетност.

Др. Ст. Колев — началник на отдел „Търговия и материално техническо снабдяване“, отбелаязва, че в последно време се забелязва да изпъкват ярко някои основни слабости на отчетността по вътрешната търговия.

По-нататък се спря на слабостите, които местните статистически органи допускат в отчетността по търговията, като изъзна, че тези слабости са резултат на непознаването на търговската отчетност от статистическите работници. Въпреки че има много инструкции и обяснения, често се получават в отдела запитвания по въпроси, които отдавна са известни и ясни. Местните статистически органи избягват да ревизират по-големи търговски организации и се насочват към ревизии на леки обекти, например столовете. Това се дължи на слабото познаване на основните счетоводни записвания на стокооборота. Местните статистически работници трябва да приемат отчетите, след като ги съпоставят и проверят щателно.

По-нататък се спря на нуждата от съгласуваност по възлагане на задачи от различни отдели на ЦСУ, за намаляването на книжнината, че е правилно при промяната на формите да се взема мнението и на местните органи и др.

Др. академик Ив. Стефанов се спря на въпросите за така наречените срочна, незаконна и успоредна статистика. Миналата година Правителството беше поставило задача да се съкрати статистическата отчетност, като се премахнат телеграфната и петдневна отчетност. За незаконната отчетност отдавна съществува

законоположение, което предвижда санкции за тия, които го нарушават. Незаконната отчетност съществува и досега. Всяко по-сериозно законоположение, което забранява дивата отчетност, трябва да стане достояние на обществеността. Както срочната, така и незаконната отчетност донасят много преди. Те обременяват органите на първичната отчетност и влошават качеството на отчетността. Тази отчетност е вредна и за потребителите.

Въпросът за успоредната отчетност не е така ясен. Правилно е написано в доклада да се подгответи преминаването на цялата отчетност в системата на ЦСУ. Др. Стефанов изрази съгласие с всички ония, които твърдят, че не може ведомствената отчетност да бъде по-добра от отчетността на ЦСУ. Трябва да се мисли сериозно върху най-малките подробности, които се решават тук и да се запази при всички своеобразия на момента и организацията възможността да се разкрие икономическият смисъл на явленията. Не бива организационните мероприятия и промени да се отразяват върху статистическите данни по същество.

Др. Стефанов засегна и въпроса за частичната централизация на сводката. Той смята, че не е целесъобразно, не е икономично сводката да се извърши на първия етап в инспекторатите, тъй като тяхна основна функция е да усъвършенствуват първичната отчетност. Много по-лесно е да се извърши сводката изцяло, а в това число и групировката, в окръжните статистически управления, където може да се съсредоточи повече техника. И при това положение ще се запази възможността инспекторатите да се занимават с анализ, като получават от окръжните статистически управления данни. Така те по-добре ще могат да обслужват държавните и партийни органи.

Накрая др. академик Стефанов засегна въпроса за връзката на статистическата практика със статистическата наука и че е нужно по-пълно изясняване на някои показатели.

Др. Евг. Матеев — председател на ЦСУ, в заключителните си думи каза, че след приключване на първата точка от дневния ред характерът на съвещанието се е очертал по-точно — вниманието бе съсредоточено върху организацията на статистическата работа и първичната отчетност. Изъзна, че по-нататък ЦСУ ще постави на обществено обсъждане разработването на основните проблеми на статистиката в България.

Като се спря на въпроса за централизацията и децентрализацията, др. Матеев